

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 2.

Indult Bétsből, Hedden, Januárius' 8-dikán, 1828.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Erdődi Gróf Pálffy Fidelis Ur Ó Nagyságát, Ts. K. Kamarást, és Árva Vármegyének Fő Ispányát, a' Fels. Magyar Udvari Cancellariánál Udvari Tanátsost és Referendáriust, minckutánna az eddig volt Kir. Fő Tárnok N. M. Gróf Cziráky Antal Ó Excellentiája Ország Bírójává kinevezetett, helyébe Királyi Fő-Tárnokká kegyelmesen kinevezni: valamint

Méltóságos Székhelyi Majláth György, Personális és Udvari Tanátsos Ó Nagyságát is Nagy Honth Vármegyei Fő Ispányságra való kinevezetése által megisztelni, ezen kívül,

Méltóságos Zay-Ugroczy Báró Zay Károly Urat Ts. K. Kamarássá kegyelmesen kinevezni.

Ő Ts. és Apostoli Kir. Felsege méltóztatott N. M. Báró Mohr, Feldmarschal-Lieutenant, és Erdély Országi Commandírozó Generális Ó Excellentiáját jelesen megkülömböztetett Katonai szolgálatjainak tekintetéből valóságos belső Titkos Tanátsosi rangal, a' Cameralis Taxa elengedése mellett, megisztelni.

A' Fő Méltóságú Udvari Magyar Cancellaria pedig Tekintetes Gál József Urat, ki eddig ezen F. M. Cancellariánál Udv. Hites Jegyző lévén, a' Proto-

kollumban, mint Tiszteletbéli Adjunctus számos esztendeig szorgalmasan és Előjáróinak teljes meglegedésekkel szolgált, ugyan ott a' Protokollum valóságos Adjunctussá kegyesen kinevezte.

Török Birodalom.

Mitsoda alkudozásbeli tanátskozásokra adott legyen a' Navarini nevezetes ütközet alkalmatosságát Konstantzinápolyban a' Fényes Porta és az öszveszövetkezett három Hatalmasságok Kövelei között Nov. 10-dikéig, azt a' Bétsi Beobachter szerént, ezen Ujságban már előadtuk. Illő tehát, hogy ezen történeteket is, mellyek attól fogva a' Követeknek Konstantzinápolyból lett elűtazásokig előfordultak, a' mennyire azok tudva vagynak, Tiszteit Olvasóinkal közöljük.

Igaz ugyan, hogy a' Nov. 8-dikán és 10-dikén tététt kinyilatkoztatásoknak legkissebb egyezésre hajló foganatjok sem lett; az alkudozások mind a' mellett is naponként folytatódtak, még pedig úgy, hogy a' Követek a' Reis Effendivel egyenként 's személy szerént tanátskoztak. Illy szándékból Guilleminot Fr. Generális Nov. 11-dikén, Stradtford-Canning 15-dikén, Ribeaupierre Ur pedig 17-dikén, minden pompás szertartás nélkül, az Ottomannus Ministerhez menven, az ő hosszas és költsönös bizako-

dást mutató tanácskozások, valamint az is, a' mit ezen öszvejöveleteknek békeségre tzelző és barátságos miveltáról közönségesen beszéltek, nemcsak újra felélesztette a' Török Birodalom Fővárosa lakosaiban a' békesség fenntarthatása reménységét, hanem, mivel ugyanakkor, a' mint közönségesen beszéltek, az Európai hajók is helyenként a' letartóztatás alól felszabadítottak, arra adának alkalmatosságot, hogy a' békesség helyreállásának híre egész Európában több hetelig tartva, elterjedt.

Nov. 18-dikán Tahir-Basa, a' ki Navarinnál a' Török Hajós-Seregnek egy Osztályát kormányozta, a' Fővárosba megérkezvén, ő az ott történt dolgoknak közelebbi környüállásairól olyan felvilágosításokat közölt a' Divánnal, mellyek előtte addig az October 20-dikai történetről homályosok voltak. Mennyire megilletődött legyen az ő előadása után, mind a' Fényes Porta, mind annak Ministerei, ez sokáig titokban nem maradhatott, úgy hogy mind a' három egyesült Hatalmasságok Követei, mind pedig a' Tsászári Internunciuss, a' ki folyvást minden igyekezetét megvetette, hogy a' neki hevült indulatosságot lesendessítse, meggyőződtek a' felől, hogy már most a' békesség egyezésnek sokkal nagyobb akadályai vagynak, mint valaha voltak.

Nov. 22-dikén azt kívánták a' három egyesült hatalmasságok Ministerei, hogy a' Reis Effendivel mind és együtt tanácskozhassanak. Ugy de ez a' kívánság ellenkezett azon szokásban lévő diplomatikai bévett szokásoktól, mellyek szerint a' Porta soha az előtt, egyszerre több idegen Követekkel való alkudozó tanácskozásra rá nem állott. Mind e' mellett is, a' Porta minden kifogás nélkül most bévett régi szokásától elállta, és így az alkudozó együtt tanácskozás a' Reis-Effendi Tisztében (Bürójában) Nov. 24-dikén

végbe ment. A' Követek, követségi Titoknokjaikkal és Tolmátsaikkal együtt jelenének meg. A' Reis-Effendi mint külső dolgokra ügyelő Minister maga mellé vette az Amedtsi-Effendit (Kabinet-beli Titoknokot) és a' Porta-Dragomanját (Tolmátsát). Egy hivatalbeli Jegyzőkönyvbe vagy Protokollumba egész kiterjedésben beírták a' jelenvolt Ministereknek nyilatkoztatásaik és a' Porta részéről az azok ellen intézett ellenkező kinyilatkoztatások.

Ezen öt óráig tartott tanácskozásban minden mást félre téve, tsupán csak az itt következő három pontokat vették vizsgálóra:

1) hogy a' három Udvarok Ministereinek kívánsága szerint a' Diplomatiikai arányúság ismét helyre állíttassék, mellynek selfüggesztése eránt a' Reis-Effendi (arra az esetre, ha hogy a' Navarini történet következésébe kívánt elégtétel a' Portának nem teljesítették) Nov. 8-dikán jelentést tett volt.

2) egyezzen meg a' Fényes Porta az Insurgensekkel kötendő fegyvernyugvásban.

3) határozottassanak meg a' Nagy Úr által azon megkegyelmező tizkelyek, mellyek szerint az Insurgenseknek megkegyelmez, feltéven mind a' két alkudozó Fél, hogy azok először meghódnak. Hiteles Tanúknak állítások szerint, az alkudozásoknak egész folyta alatt a' Navarini bal eset soha elő se hozódott, sem pedig a' Fényes Portának annyira kedve ellen való Közbenjárás nem említődött.

A' két első pont felett a' tanácskozási idejének már az első felében megleve feltételek mellett az egyezés. A' Reis-Effendi ugyan is folyvást azon erősködött, hogy a' Ministerek Kenstantzinápolyt elhagyni kívánó szándékjokról tegyenek le, Udvaraikat a' dolgoknak jelenvaló hely-

heztetésekről tudósítsák, 's arra Udvaraik végzéseiket várják el; azt mondván, hogy ilyen feltétel alatt, ha erre ráállának ő megvolna hatalmazva, nemtsak a' Diplomatikai arányúságotnak folyvást leendő fenntartására, hanem arra is, hogy azonközben bizonyos ideig a' Porta részéről az ellenségeskedéseknek megszüntetését megígéri, minthogy, az ő kinyilatkoztatása szerént, egy, a' szónak valóságosj értelmében vett Fegyvernyugvásnak tsak törvényesen megesmertetelt hadakozó Hatalmasságok közt lehetne helye.

De már a' harmadik pontnál ez a' költsönös 's a' mint látszott, jó foganattal előre haladt egymáshoz közelítés-hajtörést szenvedett. A' mit a' Reis-Effendi a' Sultán nevében megígért, — a' határok közé nem szorított a' m n e s t i á t — minden letartóztatott birtokoknak visszaadását — a' régi Jussoknak adó alól leendő felszabadításoknak helyre állítását — az igazságos és kedvező Kormányozást — és magahatalmában leendő megtartásokat az olyan kedvező előmozdításoknak, melyeket a' Nagy Ur idővel jóknak fogna találni, mind ezeket a' három Udvarok Ministerei a' tüzél elérésére elégteleneknek, az Insurgensek várakozásának 's kívánságaiknak meg nem felelőknek és a' Londoni Egyesség költsönös lekötélezéseikkel meg nem egyezhetőknak lenni állították. Minckutánna így sokféle próbatételek által sem lehetett a' Reis-Effendit megnyugtathatóbb nyilatkozatásokra bírni, és ez azokat a' próbatételeket részszerént a' Státusok jussainak fundamentomain épített, részszerént vallásbeli törvényadásokból vett győző okoknál fogva el nem fogadhatóknak látta, valamint a' lehetetlenség tekintetéből is, mivel azoknak elfogadásából, az ő gondolataja szerént, a' Birodalomnak egészen leendő feloszlattatását sajdítná következni — végtére az azok-

ra való reáállást azzal kerülte ki, hogy hatalmának határait által nem hághatja, 's így ezen tanátskozó alkudozásoknak, a' nélkül hogy kívánt következései lettek volna, vége szakasztatott.

A' következő napon mindjárt olyan lépéseket tettek a' három Ministerek dolgáiknak elintézésében, a' melyekből az ő nem sokára leendő elmeneteleket könnyen lehetett gyanítani; a' minthogy Nov. 28-dikán meg is kérték annak módja szerént a' Reis Effendit, hogy az elutazásra megkívántató Paszszust (Fermánt) adatná ki. A' Reis-Effendi egyenesen kimondá, hogy azt nem teheti, 's hogy ő a' Fényes Porta kívánságával éppen meg nem egyező szándékljakat a' Ministereknek, semmi tőle származó rendelés által elő nem fogja mozdítani, és tsak azon kinyilatkoztatást tette, hogy ha a' Minister Urak elutazása megmásolhatatlanul meg volna határozva, akkor a' Porta abban semmi akadályt nem fogna tenni. Midőn 29-dikben ebbeli kinyilatkoztatását ismét megújította, kijelentette egyszersmind a' Tolmátsoknak, hogy a' Szultán az előtt való nap, a' Nagy Vezérnek hathatós kérésére, és a' Fő Hatalmasságok közbenjárások tekintetéből arra határozta legyen magát, hogy Ő a' Görögöknek, a' már megígért megkegyelmezéseken kívül, még mind azon károk megtérítését is kész elengedni, melyeket az Insurrectio által a' Török Birodalomnak okoztak, valamint a' hat esztendő óta meg nem fizetett adót is; sőt a' tsendesség helyre állítása után is egy esztendeig tőlök semmi adót nem kíván.

A' három öszveszövetkezett Hatalmasságok Követei Dec. 2-dikán egy hivatalbeli jelentést adtak által Tolmátsaikk által a' Reis Effendinek, melyben újrolag azt adták tudtára, hogy a' Nagy Urnak ajánló ígérete még sem volna ele-

gendő, 's azon erősködtek, hogy a Fegyvernynyugvást és Közbenjáróságokat haladéknélkül fogadná el, és arra is álljon rá, a' mit a' három Hatalmasságok, Szövetségjekben, a' Görögöknek engedendő Praerogatívákra nézve meghatároztak; hogy ha pedig ezen ajánlások, úgy mint eddig megvettelnének, akkor elutaztatásokra a' kiadandó Fermánt kívánák. A' Reis-Essendi ezen Követséget éppen azon szempillantásban vette, midőn az ezen napra egybehívatott nagy Dívánnak ülése elkezdődött, mellyhez képest azt annak azonnal eleibe terjesztette. A' Gyűlés több mint 150 mindenféle rendű és rangú tagokból állott, 's ugyan azon idő alatt egynehány ezer személyekből álló sokaság vette körül a' Nagyvezér palotáját 's a' gyűlés száláját. Maga a' Szultán egy mellékszobában hallgatta a' dévánkozást eleitől fogva egész végig. A' végzés oda ment ki, hogy a' Három Hatalmasságok kívánságát és feltételeit Görög Országnak jövődi Kormányozása módjára nézve elfogadni nem lehet.

Dec. 5-dikától 6-dikáig mind azon munkálódtak a' Ministerek, hogy úti Paszszusaikat kezekhez vehessék. A' Reis-Essendi azt kívánta a' Kövelektől, hogy írásban és hivatalosan adják által, „hogy ők Udvaraiktól meg vagynak arra hatalmazva, vagy legalább úgy hiszik, hogy meg volnának hatalmazva kimutatott helyeknek elhagyására, ha szinte okát ezen elhatározásoknak nem adnák is.“ Mint-hogy pedig erre a' Ministerek semmi ki nyilatkoztatást nem tettek, a' Reis-Essendi is megmaradt elébbeni kijelentése mellett, hogy t. i. a' Porta még tsak látszatni sem akar, mintha Ő ezen elhatározásokban részt vett volna, 's a' felől hivatalosan tudni legkissebbet sem akar.

A' feljebb említett Követségben azt is jelentették a' Ministerek, hogy ők el-

távozások után a' hátramaradó Hazafiatkat a' Hollandus Követ oltalmába kívánák ajánlani. De mivel a' Díván azt végezte, hogy a' Ministerek elutazása esetére, a' Porta magának tartsa fenn a' három Hatalmasságoknak ottan maradó alattvalóira nézve az oltalom jussát, ezen kívánságnak semmi következése nem lett. Az Anglus és Frantzia Követek Dec. 8-dikán hajókra ülven, a' Portától e' végre kiadatott parantsolat szerént, minden akadály nélkül eleveztek a' Dardanellák felé; az Orosz Követ is tsak kedvező szélre várakozott, hogy a' fekete tengerre elhajókézhasson; ehhez képest a' Dívánnak azon parantsolatja, hogy a' három Hatalmasságoknak alattvalóik, mellyeknek Köveaik Konstantzinápolýt elhagyták egyenesen a' Porta oltalma alá fognak vétetni, Dec. 10-dikén megújítatott; hogy mind az, a' mi a' személyeik felől való gondoskodást illetné, kirekesztőleg tsak a' Reis-Essendire, pénz- és perbeli ügyeik pedig egy különös és e' végre kinevezetett Commissióra bízattak. Egyszersmind a' letartóztatás alól közönségesen mindeneknek birtokaik felszabadítottak; és a' Kapudán Basának hatalom adatott arra, hogy minden Anglus, Frantzia és Orosz hajóknak a' kikötőhelyekbe szabados be- és kimenetelt engedjen.

E' szerént a' legnagyobb tekintetben lévő 's leggazdagabb személyek is ezen három Hatalmasságok alattvalóik között, az Ottomannus Kormányszéktől nekik ajánlott oltalom alá adták magokat, és e' végett a' Porta Tolmátsaihoz folyamodtak.

A' Vechabiták Arabiában, (vagy a' mint a' Törökök nevezik Vahabiták) a' Török Udvar ellen pártot ütöttek. Eről a' pártütésről Egyiptomból, Alexandriából Nov. 12-dikén ezt írják:

„A' közelebbi Mekka-i Sherif volt Galeb, a' ki Salonikába holt meg; 's helyébe Sherif lett egy Attyafia Jekya, a' ki úgy mutatta ugyan magát, mint a' ki a' Török Udvar és Vice-Király mellett buzog, de — a' mint látszik — már előre plánumot forralt magában a' melly most ütötte ki magát.

„Arabia-ban az erősebb helyeket — mint a' millyenek Medina, Mekka, Faif, D'sidda, és Jambo — a' Törökök (5000 Török lovassággal és 4000 Egyiptomi gyalogsággal) meg rakva tartották. A' part-ütők elsöben is Medinát foglalták el. Onnan Mekka ellen indultak és a' Török Egyiptomi katonaságot kivervén, mind Mekkát mind Taifat hatalmukba kerítették: úgy hogy a' Török Vezér Ahmed Basa seregének megmaradt részével kénytelen volt D'siddához vonni magát.

„A' Vice Király mihelyt ezt meghallotta, egy tsapat gyalogságot 's késöbben még két tsapatot küldött D'sidda felé. De mikor megtudta, hogy fontosabb kezd a' dolog lenni: hathatósabb eszközöz nyult, 's egész hadi sereget küldött Arabiába, a' melly 5000 Arabs és 2600 Török lovasságból és 12,000 gyalogságból áll. A' Fő vezér Sherif Mehmed — a' volt Sherifnek Galebnek hasonlóképpen attyafia.

Jóniai Szigetek.

Corfu Nov. 26-dikán, Lord Cochrane egynehány nap óta Hellas nevü Fregáttal 's több Görög bajókkal a' Mainai tengeren a' tengeri tolvajok üzésével foglalatoskodik. Nem régiben a' híres tengeri tolvaj Kuku'tzi hajóját támadta meg, 's azt semmivé tette: hét embert elfogott, a' többek uszással mentették meg életet.

Nagy Britannia.

Dec. 20-dikán, Lord Goderich Vindsorba menvén, mintegy egy óra-

nyi Audientian völt a' Királynál, 's onnan vissza térvén Londonba, a' Ministeri gyűlésében megjelent. Még az nap este az a' hír terjedt el, hogy a' Ministeriumban legalább ideig óráig minden visszavonás le tsendesedett, és Lord Goderich a' Ministeriumban fog maradni, kiröl több Újságok mostanában azt kezdték hírlelni, hogy abból kiakarna lépni.

Portugallia.

A' Lisbonai Bank Decemb. 7-dikén 1827-ben a' következő hirdetést adta ki:

„A' Lisbonai Bank Igazgatói adják tudtára a' Közönségnek, hogy váratlanul a' Banknotáknak ezüsttel való béváltását olly nagy mértékben keresik, hogy — ezen értznek a' külföldre való kivitele miatt — minden ezüst a' Kaszszából elfogyott. A' Bank ennél fogva abban a' kedvelten helyhezletésben van, hogy Banknotáit ezüsttel pontosan mint eddig béváltani nem tudja. A' Directio egyszersmind jelenti, hogy az Országló Szék (Regierung) e' felöl hivatalosan tudósított, 's megígérte, hogy alkalmas rendelések által, a' dolgon segítni fog. A' Directio, a' maga részéről hasonlóképpen iparkodik, minden segítő eszközöket elővenni, hogy kész pénz-fizetéseit minél előbb újra elkezdhesse.“

Spanyol Ország.

Madrid, December. 6-dikán. Ma minden templomokban De Deum tartatik, a' Catalóniai támadás szerentsés letsendesedéséért. Ezenkívül az Udvarnál a' Király születése innepére Gálában kell megjelenni.

A' Király Barcellónában van és Valencián keresztül szándékozik vissza utazni; a' hol Generális Longamár

minden rendelkezéseket megtett Ő Felsége fogadására. —

Az Indiai Fő Tanács' ideigvaló Elöl üljője a' Királytól Rendelést vett, melly-nél fogva minden Catalóniai Pártosok (Agraviados) közönségesen kegyelmet nyernek, a' Párt ütés nevezetesebb Fejreit kivéven.

A' Madridi megholt Biró (Corregidor) Camaro Cano azt az Ítéletet, mellynél fogva az 1822-diki Constitutionalis Tisztviselők (Alcaldos) és a' Madridi városi Tanács (Municipalitas) azon summa pénz megfizetésére voltak büntetve, mellyet azon Esztendő Juliusában a' Fő város mint ajándékot a' katonaság között kiosztogatott, — nem hajtotta végre; úgy hogy az már egészen feledékenységre látszott menni. Most az új Biró Tadeo Gil büntetés alatt megparantsolta, hogy azon summát (mellyből némellyekre 1000 's több piaster is esik) fizessék meg.

Frantzia Ország.

Don Miguel Ő Kir. Hertzegsége December 19-kén estve Párisba megérkezett — és az Elyséc Bourbon Palotába szállott, a' hol a' külső Minister Báró Damás fogadta. Másnap Mise után Ő Felségénél a' Királynál, azután a' Danphinnál és Berry Hertzeg Aszszonynál tette tiszteletét, 's a' Királyi Familiával ebédelvén estve a' Theatrumban is megjelent.

Orosz Birodalom.

A' Persákkal való békesség készülöben van. Ezen, az Orosz Birodalomra nézve ditsőséges, békességnek Előleges pontjait (praeliminarien) Abbas Mirza November 9 dikén elfogadta. Lásd a' Kurír 51, és 52 számjait) De-Rargan ne-

vü városban fog maga Abbas Mirza személyesen az Orosz Fővezérrel General Pasquevittsel öszvejönni, hogy ott a' Békességet megkössék.

Elegyes Dolgok.

Azt reménylik, hogy Frantzia Ország és Algir közt a' békesség helyre áll; az alludozasok folyvást tartanak. Frantzia Ország azt kívánja, hogy a' Dey minden Algiri zászló alatt elrablott Frantzia hajót adjon vissza. Erre a' Dey is hajlandó reá állani, de azt mondja, hogy nints hatalmában jobbágyait ragadományaik visszaadására kényszeríteni, és hogy ha ő kemény eszközökhöz nyulna, lazadásra adna okot, a' mennyiben azok, kik azon rabló hajókat felkészítették és kiküldték, gazdagok és Algirra nagy befolyások lévén, e' miatt még maga személyét is veszedelemre tenné ki. A' volna hát egyedül hátra, hogy ő maga tulajdon pénzéből térítse meg az elrablott Frantzia hajókat; ő erre is kész lenne, de úgy, ha a' más nemzetbeli Tengeri tolvajoktól Algiri zászló alatt elfogott Frantzia hajók árát tőle nem kívánják, azt állítja végre a' Dey, hogy az Algiri kikötőhelybe többet hat Frantzia kereskedő hajónál be nem vittek, — a' mellyekért a' vallott kárt kész megtéríteni.

Hertzeg Wellingtonnak a' tiszteletére Buckinghamba való mulatásának ideje alatt egy egész sült ökröt tettek fel az asztalra, azután pedig Wellington-Pudding név alatt egy szörnyű nagyságú borzsufás lével készült készítés étket osztottak ki a' gyermekek közt. Ez a' Pudding ötödfél mázsát nyomott, és 75 óráig főtt a' kementzében; kellett hozzá 140 font liszt, 34 font apró szőlő, 70 font 'sír, 146 tojás, 14 font tzuikor, 2 font Szeretsen-dió, és más fűszerszám; harmadfél Anglus akó

bor és égett bor. A' fazék a' mellyben ez a' Pudding-Óriás megfőtt, mint egy hat vékás vólt.

A' híres Physiologust Dr Richerandot nem régiben a' Párisi Törvény szék (Assisengericht) elibe idézték, hogy mint Tanút bizonyos dologban kihallgassák, és — minthogy meg nem jelent — 80 Frankra büntették. A' dolgot azonban, minthogy a' Vádoló sem volt jelen, elkellett halasztani. Azonban előjön Dr Richerand — 's menti magát, hogy ötlet, mikor éppen a' Törvényszékhez indulóban vala, két fontos Operáziók hátráttatták meg, 's ő úgy gondolta, hogy azon szenvedő Személyektől, kik nála segítséget kerestek, szolgálatját nem tagadhatta meg. De a' Törvény, erre nem ügyelvé, a' kimondott ítélet mellett megmaradt. Mellyre Richerand Úr, felhevülvé, azt találta mondani: „E' rút dolog; a' mellyét a' Közönség kárhóztatni fog.“ Ekkor a' General-Prokurator Helytartója Bayeux Úr felálván azt mondja, hogy a' jelenvaló esetre szóll a' Fenyítő törvénykönyv (Strafcodex) 223-dik tizikkelye és a' Bírák a' Tanáts szobába által menvé, a' nevezett Törvenytizikkely értelme szerint, Dr Richerandot három napi fogásra büntették.

A' go Esztendő Genlis Ászszony-ság minelutánna olly sok félet írt, most öregségére a' Tselédek nevelését vette szívére, és számokra egy könyvet adott ki: A' Tselédek tisztekről, „la Bruyerejé“ név alatt, mellyben előadja, mit tsináljanak, mit ne tsináljanak, mit olvassanak, mit ne olvassanak.

Liverpoolban egy öszveköző utat akarnak készíteni egy tengerszakadék alatt, a' mellyezt a' várost Chestershirtől 1 1/2 Anglus mértföldnyire választja el, annak formájára, a' mellyet Brunel nevű Indzsínör mostaná-

ban London mellett a' Tamesis alatt készít: E' végre nem régiben Gyűlést tartottak, a' mellyben mint képviselője Brunelnek más jelent meg, 's a' jelenlévőknek eleikbe terjesztette, hogy azon útnak az elkészítése minden kétségen kívül lehetséges, 's mintegy másfél legfeljebb két millió forintba kerülne. Azt a' Summát, a' mellyet ez az út — mikor sok útasok járnak — esztendőnként behozna, könnyedén számlálván, 150,000 forintra lehet tenni. Ez a' Planum, egy a' legmérészebbek közöttül, mellyekre valaha az emberek fejeket rávetették. Liverpoolban most leginkább erre van függesztve a' Közönség figyelmetessége; de minekelötte a' munkához fognának, el akarják várni, hogy út ki a' Tamesis alatt elkezdett hasonló próbatétel.

Magyar Ország.

Nagy Méltóságú Cziráki és Diénesfalvai Gróf Cziráky Antal Ó Excelentiája, mint Ország' Bírája, Heves Vármegyének eddig volt első Al-Ispányát, Nagyságos Gosztonyi és Szarvkeői Gosztonyi Pál Urat Al-Ország Bírójává nevezte, kit már előbb Ó Felsege Királyi Tanátsosságra emelni méltóztatott. Ezen országos új Tisztviselő, és Nagyságos Bartal György Personálisti Itélő-Mester Úr új hivatalaikban Dec. 19-dikén a' szokott mód szerint felesküdték, 's a' T. Királyi Táblánál üléseiket elfoglalták.

A' Hazai és Külföldi Tudósításokban, TT. Peretsényi Nagy László Úrnak haláláról ezeket olvassuk:

Hazánknak Tudósai ámbár éltekben a' magok pályáikon nevezetesek, meg esik mégis gyakran, hogy holtok után hamar feledékenységre jutnak. Ilyen méltatlan sors érte TT. Peretsényi Nagy

László Urat, a' ki Ns. Arad Vármegyének előbb Esküdtje, utóbb Szolga-Birája volt; mert a' múlt esztendőnek Junius elején mintegy 56-dikesztendejében meghalván, noha sokakat versei által elhíresített, és a' Magyar literaturát Gallias nevű vitézi versekben készült munkája, úgy Tibullusnak Magyar nyelvre fordítása, és Ovid' Szerelmeinek Magyarra tétele által dicséretesen gyarapította, és a' Magyar nyelvnek terjesztésén, 's megkedveltetésén mindenkör megbetsülhetetlen buzgósággal fáradozott, még sem talált olly Hazafira, ki holta után az ő halálának idejét legalább a' Nemzettel közölte volna. Mellyre nézve mi tsak a' szájról szájra terjedő hír szerint kívántuk illy érdemes Férjfiu' halálának emlékeztétét ez által fenntartani, 's a' Nemzetet Íróinak nagyobb megbetsülésére serkenteni. A' munkás Férjfiu' halála előtt egy-néhány esztendőkkel már a' szélütés által teste' egy részének használatától nagyobbára meg volt fosztva; de lelke ébredt elevenségét utolsó időlig megtartotta, 's mind addig, míg élt, a' hazának, és nemzetnek élt. Vajha kiki a' maga körében annyit tenne, mint Peretsenyi Nagy László tett!!

Hogy ezen helyes megjegyzések éppen úgy ne menjenek ki a' kezünk közül, a' mint vettük: mi világosításul és mintegy mentésül ezt adjuk még hozzá:

Élő Tüdóssal se sokat gondol ma sok ember;
Hát egy megholtat hogy ne felejtene el!

Zemplén Vármegyéből: A' folyó hónap két Kazinczyt kapa-ki az élők

közzül: Pétert, és Istvánt, a' Péter' testvérének, Andrásnak, egy fiját. — Péter született 1747. Junius' 17-dikén, 's megholt Miskolczon, Decemb. 4-dikén második házasságából született egy leányánál, Sófianál, Cs. K. Kamarás, és Borsod Vármegye Első Al-Ispány Mélt. Vay Abrahám Ur' hitvesénél, gyenge, de ép egészségben, nyájas beszélgetések közt, véletlenül és egyszerre. — István született 1774. Martz. 19-dikén, 's megholt Dec. 17-dikén, májgyuladásban, Beretön, Zemplényben. Amaz Alsó-Zsolczán temetettet, a' Vay-Ház' sírboltjában: ez születési, 's két elsőbb hitvese, Báró Hellenbach Eszter, és Pankotai Jóna Mária mellé 20-dikban fog betéletni. Özvegye Boronkay Rosália, 's két anyáktól született tíz gyermekei, 's a' kik a' két Megholtakhoz tartoznak, ajánlják emlékeztétét mind azoknak, a' kik ötet barátságokkal megtisztelni méltóztattak.

A' pénzfolyamat Januárius' 7-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5 p. Centos Obligázióji 39 1/2
Az 1820-béli sorsosok, 144 5/6
Az 1821-béli hasonlók, 115
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centos Bankó Obligázióji, 45 3/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bankó Aktziák keltek 1047 2/3 forinton Conv. Pénzben.

Bétsben egy font marhahúsnak az ára Jan. hónapra 7 pengő: az az, 17 1/2 V. krajtzárra határozatott; a' zsemlye és kenyér kissébb lett, mint a' múlt hónapban volt.

Szerkeztető és Kiadó Márton Jó's ef Professor.

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse, Nro. 752.)